

REPERTORIUM OP DE LENEN VAN DE HOFSTAD WEDENA, 1282-1605

door
C. Hoek

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 40 (1985), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

De bij Rotterdam gelegen hofstad Wedena, later meestal Weena genoemd, was oorspronkelijk eigendom van het geslacht Bokel. Leenmannen van deze hofstad worden al in 1282 vermeld, maar wanneer de stad Rotterdam in 1591 de hofstad met 7 morgen land koopt als vrij eigen, is er nog slechts één leen overgebleven, nl. 7 morgen land te Beukelsdijk. Door de stad wordt de leenheerlijkheid over dit leen overgedragen aan de Staten van Holland, die als heren van Putten het door de stad geachte complex uit leenverband ontslaan. Dit was nl. sedert 6-4-1306 een leen van Putten. De staten geven in 1605 ook dit laatste leen van Wedena ten eigen, waarvoor in ruil de leenman op zijn beurt een aan hem leenroerig stuk land, dat afkomstig is van het karthuizer klooster bij Delft en door de Staten was geconfisceerd, ten eigen geeft. Hiermede is de leenkamer van Wedena tot een einde gekomen. De registratie van de lenen is spoorloos, mogelijk is het leenregister in 1591 overgedragen aan de Staten of onder de verkoper Jan van Almonde blijven berusten.

AKKERSDIJK

1. 10 morgen land op het Trintvene, die heer Ghisebrecht Bokel in leen houdt van de graaf.

...-12...: Visscerken, vermeld in 1282 (L.H. 5 fol. 50v).

BEUKELSDIJK

2. 7 morgen land te Boeckelsdijck.

15-5-1329: Jan van der Spangen, neef van de leenheer heer Diederick Boeckel, ridder, die zegelt met een dwarsbalk, om vriendschapswille (Rijksarchief Brussel, archief Overschie de Neerij-sche, inv.nr. 570 fol. 8).

11-6-1385: Philips van der Spangen tocht zijn vrouw Lijsbet Gijsbrecht dochter van IJsselstein (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenese, inv.nr. 636).

12-2-1451: Philips van der Spangen bij dode van zijn vader heer Egbert van der Spange (Over-schie de Neerij-sche, inv.nr. 570, fol. 10v).

30-10-1486: Heer Philips van der Spange, ridder, belast het leen ten behoeve van Claes Corff Dircxz., waartoe zijn vrouw Anna van Grimbergen afstand doet van haar lijftocht (L.H. 121, cap. N.H., fol. 33).

7-10-1509: Philips van der Spange bij dode van zijn vader heer Philips van der Spange (Over-schie de Neerij-sche, inv.nr. 570, fol. 11v).

6-10-1530: Heer Cornelis van der Spange bij dode van zijn broer Philips van der Spange (Over-schie de Neerij-sche, inv.nr. 570, fol. 14).

..-.-1559: Philips van der Spange bij dode van zijn vader heer Cornelis van der Spange (Overschie de Neerijche, inv.nr. 570, fol. 15v).

29-3-1579: Jan van der Spange, onmondig, hulde door Hendrick Vrancken. van Diemen, bij dode van zijn vader Philips van der Spangen (Overschie de Neerijche, inv.nr. 570, fol. 17).

19-9-1605: Johan Willem van der Spangen, heer te Spangen en Baudries, ambachtsheer van Oud- en Nieuw Mockenbroeck, krijgt het leen ten eigen omdat hij 2 morgen land en een heemwerf in Oud Matenes ten eigen heeft gegeven aan zijn leenman Claes Aerntsz. Zwaenshals te Delft, die het van de Staten van Holland in oktober 1590 had gekocht (L.H. 299, fol. 33v en Overschie de Neerijche, inv.nr. 570 fol. 12v).

BLEISWIJK

3. Een hoeve grasland te Blesewike, die heer Gisebrecht Bokel in leen houdt van de graaf.

..-.-12..: Twee niet met name genoemde huismannen, vermeld in 1282 (L.H. 5, fol. 50v).

BLOMMERSDIJK

4. 15 morgen land in Blomersdijk, belend ten westen: de zusters van het Sint Agnietenconvent te Rotterdam en de stiefkinderen van Dirc van Coudenhoven, ten oosten: Dirc Nessinc.

28-3-1430: Machtelt Goeswijn Jan Wiggerszoonsdochter, nicht van de leenheer Jacob Bokel van Wena, krijgt 4 morgen land ten eigen, die op 29-3-1430 worden verkocht door Alijt, weduwe van Goeswijn Jan Wiggersz., aan de heilige geestmeesters van Rotterdam, waarbij haar neef Traveys Jansz. van Cattendijc voor haar zegelt: 3 jachthoorns, 2,1 (Archief Heilige Geesthuis Rotterdam, inv.nr. 269).

HLLLEGERSBERG

5. 6 morgen land in het ambacht van Hillegersberge achter Croeswijc in de Hoeve.

4-2-1471: Willem van Hodenpijl Willemsz. krijgt het leen in ruil voor het leen 6 ten eigen (Oud Archief Rotterdam, inv.nr. 690, fol. 220v).

CAPELLE AAN DEN IJSSEL

6. 6 morgen land in het ambacht van Capelle in de helft van 15 morgen land, genaamd Hughe van Alphenszate, belend ten oosten: Ghijs Willem Pietersz. en ten westen: Dirc Willem Pietersz.

4-2-1471: Willem van Hodenpijl Willemsz. na opdracht uit eigen in ruil voor het leen 5 (Oud Archief Rotterdam, inv.nr. 690, fol. 220v; Willem van Hoempijl krijgt op 18-3-1472 de hiervoor genoemde leenbrief ter hand gesteld om het leen samen met andere lenen te verzoeken, weeskamer Rotterdam, inv.nr. 578, fol. 13v; vermeld als Willem Willemsz. te Rotterdam in 1473, r.r. 306, bijlage, fol. 24v).

COOL

7. Het ambacht Coele, dat heer Ghisebrecht Bokel in leen houdt van de graaf.

...-12.: De kinderen van Florens, broer van de leenheer heer Ghisebrecht Bokel, vermeld in 1282 (L.H. 5, fol. 50v).

MATENESSE

8. De hofstad te Mattenesse (1435: genaamd Diederic Boekels hofstad Uyternesse, zoals deze rondom is begraven, 1558: groot 11 hond) met 17 morgen land (1435: met de boomgaard en 3 morgen land genaamd de Gheer, gelegen ten zuiden van de hofstad, strekkende langs de weg tot aan de watering van Mattenesse).

28-6-1405: Adryaen van Mattenesse na overdracht door zijn vader heer Wouter van Mattenesse, ridder, behoudens diens lijftocht, als medegave bij diens huwelijk met jonkvrouw Alijdt, dochter van heer Philips van der Spaengen, ridder (Gemeente-archief Schiedam, familiearchief van Matenesse, inv. van Doorninck nr. 1).

8-12-1413: Adryaen van Mattenesse krijgt ten eigen 5 morgen land in Mattenesse aan het einde van de Spansen dijk, strekkende van de watering van Mattenesse tot Danel Symonsz., belend ten zuidwesten: Hildegond, weduwe van Willem Rijckout, ten noordoosten: de weg van Mattenesse, en 3 morgen land langs de Groeneweg, strekkende van deze weg tot aan de werf van Jacob Doedenz., belend ten zuidwesten: Jan van Zelend en ten noordoosten: Dirc Jan heer Dirx-zoonsz. van Mattenesse en Jacob Claesz. (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenesse, sedert 1902 niet meer aanwezig).

25-11-1435: Wouter van Mattenesse, bij dode van zijn vader Wouter van Mattenesse (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenesse, sedert 1902 niet meer aanwezig).

17-4-1509: Jan van Matenesse (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenesse, sedert 1902 niet meer aanwezig).

31-3-1558: Jan van Matenesse bij dode van zijn vader heer Adriaen van Matenesse, ridder (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenesse, inv.nr. 355).

3-1-1589: Johan van Mathenesse krijgt het leen ten eigen (Gemeente-archief Schiedam, familiearchief van Matenesse, inv.nr. van Doorninck nr. 151).

MONSTER

9. Het land in het ambacht Monster, dat de vrouwe van Teylinghe in leen houdt van heer Dirc van Wassenaer, burggraaf van Leyden (1365: groot 17 morgen, genaamd de Hoeve, gelegen aan de oostzijde van de Poel).

...-13.: Gherijt Zweym en zijn broer Harper (Leenregister Wassenaar AA, fol. 9 en fol. 34).

Het leen is gesplitst in 9A en 9B.

9A. Het zuidelijk deel van een hoeve op het oosteinde van de Poel, groot 7 morgen, verpacht op 22-7-1370 aan Jacob Aelwijnsz. tegen 21 pond 4 sc. hollands en 14 hoenders per jaar en 1½ morgen land te Wateringen, genaamd de Dijk, verpacht aan Pieter Vrucht.

5-8-1370: Ghisebrecht Sweymen krijgt het leen ten eigen en draagt het op 6-8-1370 over aan het kapittel van de Sint Pancraeskerk te Leyden (Gemeente-archief Leiden, Kerken, inv.nr. 493, fol. 63 en nr. 745, Wassenaer AA, fol. 34).

RIJSWIJK

10. 9 gaarden land, strekkende tot de Vliet, 5 gaarden doorgaand land, 8 gaarden land bij de Voert, strekkende vanaf de Breede weg zuidwaarts, die door heer Ghisebrecht Bokel in leen worden gehouden van de graaf.

...-12...: Dideric die smit, vermeld in 1282 (L.H. 5, fol. 50v).

SCHOONDERLOO

11. Het Middellant.

...-12...: Jan van Scoenrelo Claes die Vriesenz. na opdracht uit eigen om het te bedijken (Abdij van Egmond, inv.nr. 1, fol. 77).

...-12...: Jan van Scoenrelo krijgt het leen ten eigen ter gelegenheid van zijn huwelijk met Badeloge Florensdochter, dochter van een broer van de leenheer heer Ghisebrecht Bukel (Abdij van Egmond, inv.nr. 1, fol. 77 en L.H. 5, fol. 50v).

IJSSELMONDE

12. 16 gaarden land in het Oosteinde van Yselmonde en 7 gaarden land ten westen van het dorp, die door heer Ghisebrecht Bokel in leen worden gehouden van de graaf.

...-12...: N.N., vermeld in 1282 (L.H. 5, fol. 50v).

Leenmannen als getuigen vermeld op 8-12-1413: Jan Willemsz. van den Oudendijc en Hughe Diricz. (Hoge Raad van Adel, familiearchief van Matenese, sedert 1902 niet meer aanwezig).